

ZIEMIA RZESZOWSKA i JAROSŁAWSKA

czasopismo narodowe.

PRENUMERATA : przesyłka poczt.
w Polsce miesięcznie: 80 gr.
w Ameryce rocznie: 2 dolary.

Cena numeru **20 groszy**

Wychodzi każdego piątku.

Rękopisów nie zwraca się, listów bezimiennych nie przyjmuje.

OGŁOSZENIA:

Za miejsce wiersza milimetrowego
Na pierwszej stronie . . . 60 gr.
W tekście . . . . . 40 „
Nadesłane . . . . . 20 „
Ogłoszenia . . . . . 10 „
Kolumna 3-łamowa.

OGŁOSZENIA przyjmuje i dział inzeratowy prowadzi biuro w DRUKARNI UDZIAŁOWEJ ul. 3 Maja 9.

Adres Redakcji ul. 3-go Maja 9. — Konto czekowe w P. K. O. Nr. 142.472.

Druk dozwolony tylko z powołaniem się na „Ziemię Rzeszowską”

TREŚĆ: Zagadnienie władzy w Polsce — Zwycięscy z pod Wiednia w hołdzie — O przyszłość żydów — Zbudź się sumienie! Napoleon mały! — Kronika jasielska, jarosławska i rzeszowska — Ogłoszenia

Eugenjusz Stefanko.

Zagadnienie władzy w Polsce.

Zagadnienie władzy w Polsce.

Powszechnem jest, że w kraju dzieje się źle i nic nie wróży bliskiej poprawy. Przyczynę zła wykazywano niejednokrotnie. Obóz pomajowy zawiódł pokładane w nim nadzieje i wobec tego stracił zaufanie społeczeństwa. Krótko mówiąc, dzisiejszemu polskiemu złu — na imię kryzys zaufania.

Mowy dzisiaj już o tem być nie może, by utracone zaufanie wróciło. Cała Polska, nieurzędowa, opinia publiczna wyraża to przekonanie a utyskiwania na dzisiejsze stosunki schodzą się wspólnie w jednym, nieraz wprost rozpaczliwym pytaniu — **Kiedy się to skończy?**

W tem pytaniu i takim ujęciu najbliższej przyszłości mieści się cała tragedia polskiego opozycyjnego społeczeństwa a z nim polskiej nędzy.

Niema chyba dzisiaj już nikogo, kto by powiedział, że sanacja rządzi w oparciu o większość narodu. To już stara i zwietrzała piosenka. A zatem silna zwarcie i dawnym rozpędem mniejszość i naprzeciw — większość, ale osłabiona niezaradnością i brakiem zdecydowania.

Ze mniejszość, czy prędzej czy później skończyć się musi, — to dla nikogo nie ulega najmniejszej wątpliwości, zwłaszcza, że degradacja do tej roli była nieunikniona z powodu szeregu kardynalnych głąpst.

Powolne kończenie się zawsze zatrauwa atmosferę trupim fetorem, szkodliwym dla otoczenia. Dlatego cała trudność,

a zarazem umiejętność polega na tem, by ten proces przyspieszyć. Jak się wyrazi względnie jak winien się wyrazić ten proces?

Jeśli się ma przed sobą zorganizowaną siłę to należy przedewszystkiem, chociażby naśladować przeciwnika, także zorganizować legalną siłę.

Pod tym względem polskie społeczeństwo nie przedstawia godnego podziwu obrazu. Bo jeśli się zważy, że większość polskiego społeczeństwa pragnęłaby zmiany systemu, — to wprost boleśnie śmiesznem i dziwnem wydaje się, że realizacja tego pragnienia odbywa w warunkach urągających wszelkiej zdrowej myśli i taktyce organizacyjnej.

Trzeba sobie twardo wbić w głowę, że nie rozprószone kolumny, każda pod innym, wodzem może iść skutecznie do ataku, lecz przeciwnie mogą to uczynić jedynie wszystkie siły, oddane pod jedno wytrawne kierownictwo.

Nie można do przeciwnika stosującego taktykę par excellence bojową podchodzić prawie błagalnie z różańcem w ręku, bo to co najwyżej litość wzbudzić może.

I dlatego społeczeństwo polskie musi się raz wreszcie zdecydować, jeśli szczerze pragnie poprawy stosunków i zmiany dzisiejszej rzeczywistości, pod czyją idzie komendę. Bo jeśli będzie to — co było dotąd, że kilku wodzów, każdy wedle innego planu, chcą naraz walkę prowadzić, — to lepiej walki zaprzestać.

Musi być jeden wódz i jedna armja w obliczu przeciwnika.

Czym sztandarom dać wiarę i pod którego wodza iść komendę, — do tego każdy, bez narzucania mu przekonań, łatwo dojść może. Polski zdrowy instykt podyktuje mu w chwili skupienia prawdę i wskaże drogę do Wielkiej Polski i armji jej realizatorów.

Z nimi będzie uczestnikiem zwycięstwa. Bez nich lub poza nimi spotka bezradne chęci, zaśmieconą wolę i bezplanowość.

Ażebym zwyciężać należy najpierw wyrzesać w sobie twardą i jasną świadomość, że tego zwycięstwa się chce!

A słowo chce podniesione do potęgi to moc!

Pół miliona chcących, czarnych koszul ze swym Duce na czele brało Rzym, Italję i władzę bez jednego wystrzału...

ESTEF.

Zwycięzcy

z pod Wiednia w hołdzie.

Zwycięscy z pod Wiednia w hołdzie.

Lat 250 temu chrząst zbroi i poszum skrzydeł huzarskich wiedzionych przez króla — bohatera, wieściły światu o triumfie krzyża i chwale oręża polskiego pod Wiedniem

Polska nie poraz pierwszy w dziejach dokumentowała swój udział w życiu Europy i swą wielką a zaszczytną rolę antemurale Christianorum.

Wpatrzeni dzisiaj w wylaniającą się z mgieł historii postać króla Jana III. i jego wiekopomny czyn, odczuwamy w głębiach duszy, że Polska to naprawdę Wielka Rzecz i że jej dziejowe poslanictwo nie jest jeszcze skończone.

Zwycięstwo pod Wiedniem to zwycięstwo Wiary i kultury.

Przepiękna postać króla — rycerza, wiodącego na spienionym koniu polskie rycerstwo do Chwały, w obronie cudzych interesów, — to jeden z najpiękniejszych rysów polskiej duszy. Duszy narodu rycerzy i bohaterów.

Dumny, a niezawsze życzliwy Polakom, cesarz niemiecki śle kornie i błagalne posły o ratunek przed pohańcem. Śle, by potem, po pomocy, jakiej prawy rycerz nie odmówi i po zwycięstwie polskiej szabli... sobie chwałę przypisać.

Temu — nie tylko do rycerskości, ale nawet do wdzięczności daleko. To — także król, — ale już nie rycerz... To najprawdziwszy rys teutońskiej duszy, która potem w rycerskim rewanżu podzieli się ciałem Polski...

W rocznicę tych wielkich dni, — historjartwarda ale trzeźwa nauczycielka życia, — każę nam o tem pamiętać.

Najserdeczniejszą krwią i męką swoich najlepszych synów sypała Polska szanę przeciw sobie.

Z tych wspomnień i krwawych zmagani i doświadczeń rośnie dzisiaj i krzepnie polska myśl polityczna, budująca nie na wdzięczności i pomocy przyjaciół, — ale ucząca budować, w twarde m niesentymentalnem podkasaniu rękawów, szanę przede wszystkim dla siebie... — w obro nie przed przyjaciółmi...

O przyszłość Żydów

Na kongresie sjonistycznym w Pradze czeskiej były momenty tragiczne, świadczące o tem, iż żydzi zdają sobie sprawę z dzisiejszego przełomu, jaki zachodzi w ich położeniu światowem. Zarówno przewodniczący egzekutywy sjonistycznej, Nahum Sokołow, jak i inni mówcy, nie ukrywali przed zebranymi prawdy, nie zawahali się stwierdzić, że to, co się dzieje w Niemczech, nie może być zlekceważone przez żydostwo światowe. I słusznie. żyjemy bowiem w dobie przełomu — na rubieży dwóch okresów cywilizacyjnych, na rubieży podobnej do tych jakie odgraniczały starożytność od wieków średnich a te ostatnie od czasów nowożytnych. Charakterystycznym dla tego nowego okresu jest to, że z głębin mas, wyzwolonych przez demokrację, wyłoniły się potężne ruchy, oparte o pierwotne instynkty ludzkie i społeczne — ruchy nacjonalistyczne. One to dążą do wytworzenia dosko-

nałych typów cywilizacji i kultury zbiorowości narodowych, zwracają się wszędzie przeciw ingerencji żydów w życie wewnętrzne narodów. To co się dzieje w Niemczech, jest tylko zapowiedzią rzeczy analogicznych w łonie wszystkich narodów zachodnio-europejskich. I dlatego to zmienia się szybko położenie żydów na świecie, dlatego jest złudzeniem przypuszczać, że szal hitleryzmu przemienie i wszystko wróci znów do tego co było, „Szal“ ten nie przemienie, lecz upowszechni się, bo jest wynikiem głębokich, dziejowych przemian w życiu i w duszy ludów cywilizacji zachodnio-europejskiej, jest związany z przełomem w świecie, jest wynikiem działania potężnych sił, które urabiać będą oblicze ludzkości w nowym okresie historycznym.

I jak tu zrozumieć postępowanie Polski, która jak ów Nahum Sokołow powiada „przez wpuszczenie żydów z innych krajów stała się rezerwuarem dla świata żydowskiego i w ten sposób przyczyniła się do zachowania narodu żydowskiego bardziej niż to zdołał uczynić jakikolwiek inny kraj“ tak, że „dla wielu nieszczęśliwych żydów paszport polski stał się talizmanem“.

KRONIKA JASIELSKA

Jasło. Rozeszły się pogłoski, iż władze centralne postanowiły znieść Sąd okręgowy w Jasle, a motywem tego zarządzenia ma być podobno okoliczność, że okręgowi sądowemu jasielskiemu podlega zbyt mała liczba sądów grodzkich. Wiadomość powyższa wywołała zrozumiałe zaniepokojenie w kołach gospodarczych miasta, gdyż w razie, gdyby wiadomość ta się sprawdziła miasto poniosłoby niepowetowaną szkodę. Należałoby się bowiem, liczyć, iż wszyscy sędziowie okręgowi, wielu adwokatów, zarząd więzień wraz z całym personelem miasto by opuścili, zaś samo miasto, które dotąd stanowiło poważny ośrodek kulturalny, zesłoby do rządu małego miasteczka prowincjonalnego. W związku z tem wyjechała delegacja do Warszawy celem interwencji u władz centralnych w kierunku ewentualnego cofnięcia zarządzeń.

Rozchodzą się również pogłoski o zniesieniu stacji kolejowej, która miałaby być zamienioną na zwyczajny przystanek, dalej zniesienia powiatowej Rady szkolnej, gimnazjów i t. d. Nie przypuszczamy jednak, by pogłoski powyższe odpowiadały prawdzie, a w każdym razie, by miały być szybko realizowane. Pogłoski te jednak są symptomatyczne dla dzisiejszych stosunków, ery radosnej twórczości.

KRONIKA JAROSŁAWSKA

I bądź tu sanatorium. Z początkiem roku szkolnego ministerstwo W. R. i O. P. przeniosło w stan

nieczynny, dyrektora tutejszego gimn. I, p. Czeakałowskiego. Myślałby ktoś że to pewnie 100% endek. Tymczasem p. dyrektor Czeakałowski był wiceprezesem tutejszego B.B.W.R. oraz przewodniczącym komisji redakcyjnej tygodnika sanacyjnego „Gazeta Jarosławska“. Prócz tego brał zawsze czynny udział w wiecach sanacyjnych i nieraz był głównym referentem. Mimo tych zasług potrafił mu jak ogólnie twierdzą przysłużyć się przyjaciele polityczni i spowodować jego usunięcie. Ogólnie mówi się w Jarosławiu że fakt ten spowoduje znaczne zamieszanie w tutejszej bebecji.

Z życia akademickiego. Istniejące na terenie Jarosławia ruchliwe Koło Jarosławian, Zrzeszenie Akademickiej Młodzieży Prowincjonalnej we Lwowie, zorganizowało w porozumieniu z TSL. w Jarosławiu w czasie wakacji letnich teatrzyk objazdowy który przez szereg niedziel wyjeżdżał do okolicznych wsi pod Jarosławiem, niosąc godziwą rozrywkę kulturalną ludowi wiejskiemu i nawiązując ściślejsze węzły łączności między polską młodzieżą akademicką a ludem wiejskim. Ponadto urządziło jeszcze akademickie Koło Jarosławian wspólnie z sekcją tenisową K. S. „Ognisko“ VI turniej tenisowy o mistrzostwo miasta Jarosławia i puchary wędrowne inż. Naklika w dniach 22—24 sierpnia br. na kortach „Sokoła“ z udziałem dwukrotnego mistrza Polski w tenisie Józefa Hebdy oraz szeregu doskonałych raket Lwowa jak braci Kotczów, p. Węleszczukowej i innych. — Mistrzem Jarosławia w grze pojedynczej panów został mistrz Polski Hebda, bijąc w finale w 3 setach Kotcza II; mistrzostwo w grze pojedynczej pań zdobyła pani Węleszczukowa, bijąc w finale utalentowaną zawodniczkę Jarosławską p. Br. Wiersińską; wreszcie mistrzostwo w grze mieszanej zdobyła pani Wojciechowa.

Trzy miesiące ze obrazę marsz Józefa Piłsudskiego. Dnia 17 sierpnia br. urzędnik sądowy p. Aleksander Urzyński, będąc w restauracji „Chrześcijańska“, w obecności około 10 osób obraził Min. Spr. Wojsk. Rozprawa odbyła się dnia 2 września. Mimo, że wszyscy świadkowie wraz z denuncjatorem st. sierżantem Owedykiem zeznawali z wielką korzyścią dla oskarżonego, zapadł wyrok skazujący p. Aleksandra Urzyńskiego na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem. Bronił mec. Wiktor Jedliński — Oskarżony zgłosił apelację.

Uświadamianie Polaków — działa. W ubiegłym tygodniu ukazały się ulotki, rozlepione na domach, płotach i słupach a nawołujące do popierania handlu polskiego pod hasłem „Kupuj u katolika“ Poza tem, treść ulotki wykazuje przychylny naszemu ubóstwu w dziedzinie gospodarczej i handlowej, przyczem omawia troskę jaką nasuwa się każdemu Ojcu — Polakowi przy oddawaniu dzieci swych na studia, po których nie mają najmniejszej perspektywy uzyskania zajęcia, ze względu na wzrastające zażydzenie wszystkich niemal dziedzin życia. Są więc jednostki poświę-

VICTOR HUGO.

tłóm. i opr. Zofja Gołębiowska.

Zbudź się sumienie! Napoleon mały!

Ciąg dalszy.

Gdzie jest prawda, gdzie jest zdrowy rozsądek? Wazystko zaciemnione, zdeptane, odsunięte w szary kąt. Widzimy radość zadowolenia w wyświeglu absurdów i różnego rodzaju ekstrawagancji ludzi, którzy uszli karzącej dłoni sprawiedliwości.

Ci ludzie, ten złoczyńca i jego wspólnicy, mają władzę olbrzymią, absolutną, niezrównaną, bezgraniczną, wystarczającą by zmienić powierzchnię całej Europy. Posługują się nią, by się tylko bawić i wzbogacać. Podwajają sobie i podwyższają pensje. Szastają milionami ze skarbu państwa dla zaspokojenia własnych ambicji. Wydają wspaniałe bankiety, urządzają iluminacje. To nic, że kosztuje to miliony, że kraj cały ugina się pod ciężarem podatków. Przemoc tryumfuje!

Najciekawsze to to, że chcą, by ich... szanowano! Generał chce być czcigodnym, a minister... poświęconym! Pod tymi rządami kapral-skimi, gdy Konstytucja jest złożona w depozycie — wszystko idzie wojskowym trybem. Lubicie wszak wojsko? Wszędzie więc macie pułkowni-

ków — nawet na miejscu burmistrzów i najwyższych urzędników państwowych.

Może już wkrótce wojskowi będą cenzorami? Wszędzie soldateska, wszędzie hipokryzja! O biedna moja Francjo! jakiegoś doczekała rządu!

Zamachowcy wprowadzili zupełną zmianę pojęć i dotychczas ustalonych nazw. I społeczeństwo to sobie dobrze zapamięta. Zamiast prawa wprowadzili — bezprawie; zamiast władzy — przemoc; zamiast republiki — terror; zamiast socjalizmu — grabież; zamiast braterstwa — mordy i napady; zamiast dobra obywateli — ruinę gospodarczą. I o człowieku, który stoi na ich czele, mówią, że położył zasługi dla Ojczyzny!

Och, zbudź się sumienie!

W języku pana Bonapartego i jego klikli walka o wolność słowa i myśli, walka o praworządność, o czystość rąk i sumienia, o godność Narodu, o szacunek dla jego przedstawicieli w Parlamencie, walka o przestrzeganie zasad Konstytucji — ta walka nazywa się „demagogją!“

Przewartościowano wszystkie wartości!

Ci, co zgwałcili Konstytucję są „zbawcami“ kraju, ci, co jej bronili — zostali ukarani. Sprawiedliwość stała się chimera, prawo jest potór, aby je łamać bezkarnie, A Pan Bonaparte? Pan Bonaparte rządzi, przenosi, więzi, konfiskuje, skazuje na wygnanie, pokrywa wszystko swoim aurytetem, utaskawia, darowuje z tych czy innych

przyczyn życie swoje przeciwnikom politycznym jest panem życia i śmierci.

Zaciężył na całej współczesnej epoce, legł jak straszliwy koszmar. Trzeba będzie długiego szeregu lat znoonej pracy pokoleń, aby usunąć to olbrzymie zło, jakie wyrządził społeczeństwu, aby zatrzeć te wszystkie krzywdy moralne.

Przekreślił słowa: wolność, równość, braterstwo. Nie jesteście wolni, bo wam mówić i pisać nie wolno! Nie jesteście równi, bo wojskowi mają wszystkie prawa! Nie jesteście braćmi, bo kryć się musicie jedni przed drugimi ze swoimi poglądami, bo od nich zależy wasz byt materialny, a może i życie! Chapeaux bas, gdy pan Bonaparte przemawia! gdy lży bezkarnie Naród! Słuchajcie! patrzcie! podziwiajcie! On wszystko może! On może jutro swego konia mianować ministrem! wszak już tylu osłów mianował!

Wszystko obraca się dokoła tego człowieka. Człowieka fatalnego, który szuka za wszelką cenę popularności. Człowieka, w imię którego dzieją się wszystkie nieprawości, zbrodnie, gwałty, od którego kaprysu zależy życie najlepszych, najzasłużeńszych synów Ojczyzny. Ten człowiek ma znużone ruchy, patrzy posępnie z pod nadchmurzonego czoła i idzie ciężkim krokiem wśród rzeczy okropnych, jak straszliwy lunatyk. To nie dyktator, lecz despota, który sam nie wie czego chce i dokąd prowadził swój Naród. C. d. n.

cające trud i groźbę na uświadomienie społeczeństwa; oby tylko społeczeństwo nasze nie zostało głuche na — troskę o przyszłość Polski i Polaków podyktowane — wezwanie.

REPERTUAR KIN.

„Henryka“ **wyświetla** wesoły film pt. **Baby.**

„Muzeum“ **wyświetla od dziś** bardzo wesoły film dźwiękowy p. t. **NOCE PORTOWE.**

„Wanda“ **wyświetla od dziś** podwójny program **Człowiek małpa.**

NADESŁANE

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę niedziałającej pamięci Mchalinie Zmudowej, a w szczególności WPP. Dr. Solarowskiemu z Białej i Dr. Maurerowi za pełną poświęcenia pomoc lekarską. Przewielebnemu Duchowieństwu, Nauczycielstwu, Bractwu III Zakonu, Dzieciom szkoły im. Konarskiego i Wszystkim, którzy nieśli nam w smutku słowa pociechy składamy tą drogą serdeczne podziękowanie.

Córka, Syn, Synowa i Wnuki.

KRONIKA RZESZOWSKA

Komitet redakcyjny Ziemi Rzeszowskiej zawiadamia P. T. Czytelników i Prenumeratorów, że następne numery Ziemi ukażą się w powiększonej objętości. Mianowicie każdy numer będzie powiększony o 2 strony „Kurjer Ludowy“, który będzie zwłaszcza naszych wiejskich prenumeratorów informował w sposób popularny o najaktualniejszych wiadomościach ze świata i kraju oraz będzie poruszał zagadnienia gospodarcze ws.

Muzyka religijna. W niedzielę 17 września na Mszy św. o godzinie 11:30 w kościele garnizonowym wykonają p. A. Magnucka (Tenor) i p. M. Mac (bas-baryton) H. Moniuszki „Intende voci“ oraz Hymn „O Królowo Maryjo“ muzyka Lui Luzz.

Program Uroczystości, z okazji rocznicy zwycięskiej Odsieczy. Dnia 16 września o godzinie 19 capstrzyk muzyki kolejowej po ulicach miasta. Dnia 17 września a) o g. 8:30 poświęcenie w kościele garnizonowym wieńców Dożynkowych podczas mszy św., po której nastąpi defilada. b) O godzinie 10:30 Uroczysta Msza św. Nautykalna, celebrowana w kościele parafialnym przez Przew. Ks. Inf. M. Tokarskiego z okazji 250-letniej Roczniczy wraz z okolicznościowym kazaniem. c) O godzinie 12 wygłosi P. Dr. Adam Przyboś w sali „Sokoła“ odczyt na temat: „Wiedeńskie zwycięstwo“. (wstęp bezpłatny.) d) o godz. 15 wręczenie wieńców dożynkowych i popis chórów i orkiestr Z. M. L. na boisku „Sokoła“. (wstęp 20 gr.) e) O godzinie 19 zabawa ludowa w sali „Sokoła“. (wstęp 80 gr.)

Kurs języka francuskiego. Towarzystwo Przyjaciół Francji, Sekcja w Rzeszowie organizuje kurs języka francuskiego dla początkujących i już zaawansowanych. Opłata miesięczna za naukę po 2 godziny tygodniowo wynosi po 3 zł od osoby, płatne zgóry każdego miesiąca. Wpisy codzienne w Gimnazjum Żeńskim od godziny 9-2. Pierwsza lekcja: 11 września br. w Gimnazjum Żeńskim (parter) o godz. 6:20 wieczorem, następnie po ustaleniu godzin z uczestnikami kursu.

Tajemnicze samobójstwo. Onegdaj znaleziono w lesie między Rzeszowem i Głogowem zwłoki nieznanego mężczyzny. Zawiadomiona natychmiast policja zdołała ustalić, iż jest to Karol Piotrowski, zamieszkały we Lwowie przy ul. Wronowskich, z zawodu komiwojażer dewocjonalistów. Denat przyjechał w dniu wczorajszym ze Lwowa do Rzeszowa, tu wynajął taksówkę i polecił szoferowi jechać w kierunku Głogowa. W pewnej chwili zatrzymał taksówkę, zapłacił za kurs, wysiadł, udając się w głąb lasu. Tam celnym strzałem w skroń pozbawił się życia. Obok denata znaleziono kilka listów do przyjaciół, z których wynika, iż z zamiarem samobójstwa denat nosił się od dwóch lat. Dziś dokonał czynu i prosił przyjaciół, by nie mieli do niego żalu. Władze wszczęły dochodzenia celem ustalenia przyczyny desperackiego kroku.

WAŻNE

dla P. T. Duchowieństwa i Towarzystw

Zawiadamiam niniejszem uprzejmie że po przerwie otwaram ponownie

Pracownię haftów

Wykonuję wszelkie aparaty kościelne i wszelkie hafty kolorowe dla Towarzystw n. p. sztandary, chorągwie i t. p.

Ceny konkurencyjne, wykonanie artystyczne i terminowe.

Paulina Ślusareszykova, Rzeszów, Sokoła 11. I. p.

Walka z włamywaczami. Do mieszkania Tomasza Pięciaka ze Straszycła włamali się trzej bandyci i zabrali gotówkę oraz garderobę wartości 500 zł. Policja w krótkim czasie ujęła sprawców tego włamania, a mianowicie Józefa Janeczke, Walentego Janeczke i Piotra Kociaka. Wszystkich odstawiono do dyspozycji prokuratora. Za cały szereg włamań, dokonanych w Konieczkowej, aresztowano Józefa, Pawła i Michała Cenciaka oraz Jana Nagonia. — Wszystkich odstawiono do sądu.

Śmiertelna walka policji. Miasto Nisko i okolice cierpiały przez ostatnie miesiące pod terrorem zorganizowanej szajki bandyckiej, która z bronią w ręku dokonywała licznych napadów i włamań, niszcząc mienie spokojnych mieszkańców. Przez dłuższy czas policja prowadziła energiczne dochodzenia, które jednak początkowo nie dawały rezultatu z powodu znakomitego zakoni spirowania się szajki. Dopiero przed kilku dniami udało się policji wyśledzić kryjówkę herszta bandytów Wojciecha Wojtaka, który parokrotnie już był karany kilkuletnim więzieniem. Skonsygnowane siły powiatowej policji stoczyły koło domu, w którym się ukrywał bandyta, regularną bitwę. Wojtak przez kilka godzin ostrzeliwał się nie chcąc za żadną cenę dać się ująć. Widząc w końcu beznadziejność swoich wysiłków i nie chcąc wpaść żywy w ręce policji ostatnim nabojem skierowanym w skroń usiłował pozbawić się życia. Kula przebiła czaszkę na wylot, pomimo tego jednak pandyta został przy życiu. Rannego odwieziono do szpitala w Rzeszowie i zdawało się, że uda się utrzymać go przy życiu. Tu jednak Wojtak, udając chorobę umysłową, zachowywał się w ten sposób, iż pogorszył stan swojego zdrowia i w dniu dzisiejszym zmarł. Resztę członków szajki wkrótce przyaresztowano i osadzono w tutejszym więzieniu.

Z kroniki żałobnej.

† WIKTORJA PAŃCZAKOWA, zmarła w sobotę dnia 9 września o godzinie 9 rano, w 79 roku życia. Pogrzeb odbył się w poniedziałek, dnia 11 września br. o godzinie 3 popołudniu, z domu żałoby przy ul. Masarskiej.

Kronika organizacyjna

Zebrań i kursa Stronnictwa Narodowego w okręgu rzeszowskim. W dniu 10 września b. r. odbyło się w powiecie łańcuckim szereg kursów ideowo organizacyjnych przy współudziale pp. postów Dr. Liwy, Rymara, Lecha i Matłosa oraz szeregu innych referentów. Kursy i zebrań wypadły imponująco wykazując żywiołowy rozwój idei narodowej w okręgu rzeszowskim. Zebrania odbyły się w:

W Białobrzegach pow. Łańcut. Około 150 delegatów z Białobrzegów, Korniaktowa, Rogóżna, Bud łańcuckich, Dębiny, Żołyni, Kosiny i in. Referaty wygłosili pp. poseł Matłosz z Pomorza, Mgr. Stefanko oraz prezes miejscowego Koła p. Puchała. W dyskusji zabierali głos p. Rzepka. Podkreślić należy sprężystą organizację zebrania dzięki staraniom p. Puchały oraz sekretarza Mądrego. Nastrój zebrania znakomity.

W Łańcucie. Około 60 delegatów z Łańcuta, Krzemienicy, Woli dalszej, Woli bliższej, Dąbrówek, Głuchowa, Dzarnej, Strażowa, Wysokiej i Soniny. Referaty wygłosili pp. poseł Lech, sekretarz okręgowy Str. Nar. Jan Kuraś, oraz Jan Rączy. Nastrój organizacyjny pierwszorzędnego czego dowodem serdeczne podziękowania jakie składano referentom, których proszono o ponowne odwiedzić.

W Węgliskach pow. Łańcut. Około 120 delegatów z Węglisk, Zalesia, Medyni Głogowskiej, Medyni Łańcuckiej, Palikówki, Rakszawy i Pogwizdowa. Referaty wygłosili pp. poseł Dr. Liwo, poseł Stępek oraz Jan Draus. Kurs urządzony dzięki energicznym staraniom prezesa miejscowego Koła Str. Nar. p. Dyjaka. Nastrój zebrania bardzo dobry i wróżący dalszy świetny rozwój Str. Nar. w okręgu.

W Handzlówce pow. Łańcut. Około 150 delegatów z Handzlówki, Albigowy, Husowa, Woli rafałowskiej, Zabratówki i Cierpisa. Referaty wygłosili pp. poseł Rymar, mec. Dr. Hakalla, Jan Skomra, oraz Józef Kunysz. W dyskusji zabierali głos p. Magryś oraz wielu innych. Kurs urządzony dzięki inicjatywie prezesa miejscowego Koła Str. Nar. p. Cieszyńskiego.

Odpowiedzi Redakcji: M. D. Dębowiec, już obsadzone.

Z kraju.

Uroczystości na Jasnej Górze ku czci Jana Sobieskiego i Królowej Jadwigi. 250-ta rocznica wyprawy króla Jana III pod Wiedniem, z takim zapalem w różnych stronach kraju obchodzona, najwspanialszy swój wyraz przybierze na Jasnej Górze. I słusznie. Tu bowiem, bezpośrednio przed odsieczą wiedeńską przybył Sobieski wraz z trzema synami i swiątą królewską, by u stóp Cudownego Obrazu błagać Bogarodzicę o pomoc i błogosławieństwo dla swych szlacheckich zamierzeń. Tu modląc się w Cudownej Kaplicy, od ówczesnego Przeora Jasnej Góry, otrzymał szablę Żółkiewskiego, jako szczęśliwą zapowiedź zwycięstwa. Tu wreszcie, po dokonanej odsieczy wiedeńskiej, przysłał z powrotem ofiarowaną mu szablę i szereg pamiątek do dziś starannie w skarbcu jasnogórskim przechowywanych. Jasna Góra i jej stróż Paulini, z radością serca przyjęli wiadomość, że z okazji obchodu 250 rocznicy odsieczy wiedeńskiej wojsko polskie za przykładem króla Jana III w dniu 17 września u stóp Jasnej Góry, ma złożyć hołd Najświętszej Naszej Królowej, ślubując, Jej obronę Ojczyzny i Kościoła.

Burzliwe zajścia. Powiatowy zarząd Stronnictwa Ludowego na powiat stopnicki (woj. kielecki) usiłował zorganizować w dniu 3 bm. w Piaskach wielkie zebranie polityczne pod gołym niebem. Ponieważ władze administracyjne nie wydały zezwolenia na urządzenie tej imprezy, zgromadzenie zostało rozwiązane, a uczestnicy jego zostali wezwani do rozejścia się. Znajdująca się na miejscu policja przystąpiła do oczyszczenia placu. W czasie akcji policja została zaatakowana kamieniami, wobec czego zmuszana była oddać salwę ostrzegawczą w powietrze, po której tłum rozproszył się. Z pośród uczestników zgromadzenia nikt nie doznał obrażeń, natomiast kilku policjantów, oraz powiatowy komendant policji w Stopnicy poturbowani zostali kamieniami. Aresztowano kilku awanturników, poczem spokój został w zupełności przywrócony.

Oszustwa żydowskie. Na Kujawach wykryto wielką ofertę oszukańczą, prowadzoną przez Żydów. Oszuści sprowadzali wielkie ilości wełny z zagranicy i sprzedawali ją w Polsce jako wełnę krajową, pobierając od rządu za każdy kilogram 50 groszy premii. Afera ta naraziła skarb państwa na straty w wysokości przeszło 10 milionów złotych. W związku z tem został aresztowany Chaim Radziejewski ze Skulska. Dwaj jego spółnicy, Dyszel z Włocławka i jeszcze jeden Żyd z Radziejowa uciekli zagranicę.

„Odtrefniona Polonja“. Z Gdyni donoszą o dziwnej ceremonii, jaka odbyła się w porcie handlowym. Z Warszawy przybył rabin Kahane i dokonał „odtrefnienia“ statku „Polonja“, który niebawem rozpocznie obsługiwanie linii palestyńskiej i wozic będzie polskich Żydów pomiędzy portami Konstanca i Jaffa. Żydzi mogą jeździć na „Polonji“ spokojnie.

Żydzi fałszują pieniądze. Do więzienia we Lwowie przywieziono z Niemirowa żyda Abrahama Szajdra, handlarza bydła i dwóch jego przyszych zięciów. Żydów, Laszczowera i Seucera, oskarżonych o fałszowanie 10-złotówek. Rewizja wykryła narzędzia do fabrykacji monet. We Lwowie aresztowano współnika ich niejakiego Finklera, Żyda, który puszczał fałszywe pieniądze w obieg.

Do Palestyny! W poniedziałek 28 ub. m. w południe wyjechało z Warszawy specjalnym pociągiem 301 emigrantów i pionierów, t. zw. chaluców, żydów, udając się przez Tryjest do Palestyny, Szczęśliwej podróży!

W sprawie ubezpieczenia od ognia. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych rozpoczął stopniowe wycofanie z gmin rejestrów na I ratę składki na ubezpieczenie od ognia. Rata ta była płatna jeszcze w kwietniu r. b. i Zakład tylko wyjątkowo zezwolił na przedłużenie okresu płatniczego do zbiorów jesiennych. Po wycofaniu rejestrów składka oddana zostanie do egzekucji. Leży przeto w interesie ubezpieczonych wykozystanie jeszcze możliwości opłacenia składki w gminie bez kosztów egzekucyjnych. Należy się jednak śpieszyć, gdyż rejester lada dzień gmina odeśle Zakładowi.

Ze świata.

WŁOCHY. Śmierć słynnego lotnika. Znany lotnik włoski markiz de Pinedo zginął dnia 2 bm. śmiercią lotnika. Markiz de Pinedo wystartował z Ameryki rano do lotu do Bagdadu celem pobicia rekordu Rossiego i Codosa. Gdy samolot oderwał się od ziemi, — stracił nagle równowagę i uderzył o nasyt, poczem stanął w płomieniach. De Pinedo poniósł śmierć na miejscu.

WĘGRY, — nie chcą Żydów. Agitacja narodowo-socjalistyczna na Węgrzech zatacza coraz szersze kręgi. W Debreczynie narodowi-socjaliści rozlepili poraz pierwszy odezwy, wzywające do bojkotu Żydów. Władze policyjne nakazały usunięcie odezw. Jednocześnie przeprowadzono w siedzibie organizacji rewizję i skonfiskowano kilkadziesiąt odezw oraz znaczną ilość broszur. Główni przywódcy narodowych socjalistów zostali aresztowani. Kilka dni temu w pobliżu mostu Franciszka Józefa na Dunaju w stolicy Węgier, Budapeszcie wyłowiono czarną trumnę, na której widniał napis: „Tu spoczywają synowie Izraela“. Do trumny włożono szereg odezw, które kończyły się groźbą pod adresem żydów. Trumnę skonfiskowano.

Założono w roku 1850.

ST. JAŚKIEWICZ w Rzeszowie

ul. 3. Maja L. 6. — (Dom własny)
Telefon Nr. 287.

Poleca towary kolonialne, delikatesy, wódki, koniaki, wina, likiery francuskie i krajowe.
Pokoje do śniadań
kawa i herbata w najlepszym gatunku.

Zakład krawiecki
Wawrzyńca Szczepańskiego
Rzeszów, ul. Zamkowa 13
wykonuje wszelkie prace w zakres męskiego, damskiego, dziecięcego i wojskowego krawiectwa wchodzące.

Ogłoszenia 50-grosz.
Wiadomość w Administracji.

SPRZEDAM SAMOCHÓD
„Ford“ zarobkowy na chodzie:
Wiadomość w Administracji.

Michał Ładoński
szlifiernia szkła
i wytwórnia luster
przeniesiona została z ul. Moniuszki 4
na ul. Żeromskiego 5. (dom własny).

Poleca
lustra od najtańszych do luksusowych
po cenach konkurencyjnych
oraz odnawia stare lustra.

Wapno

bardzo dobre do budowy, jakoteż do białenia i dla celów rolniczych

można nabyć u firmy:

Stanisław Żółkiewicz i Ska
W CZUDCU

Fabryka Wapna, Cegieł i WYROBÓW Betonowych
Telefon Nr. 8. 3-7 Telefon Nr. 8

Aparaty radiowe najnowszych modeli
tanie dobre i na dogodny spłaty
poleca tylko firma:

Józef Drozd
Rzeszów, Matejki 22
Telefon 203.

Stale na składzie:

BATERJE ANODOWE „Centra“ i „Balta“
AKUMULATORY nowych systemów
Części radiowe wielkiego rodzaju.
Destawa natychmiastowa własnymi autami.

Kazimierz Liwo
Rzeszów, ul. 3 Maja 9
poleca
po najtańszych cenach i w pierwszorzędnej jakości

to w a r y
kolonialne, czekolady, cukry i owoce.
Specjalne gatunki kawy i herbaty.
Codziennie
świeże masło deserowe i kuchenne.

Cukiernia „LWOWSKA“
ZDZISŁAWA HOCHKERA

Rzeszów, 3 Maja.

Poleca: LODY, HERBATNIKI, CIASTKA,
TORTY, CZEKOLADKI, POMADKI
WYBORNĄ KAWĘ i t. d.
Ceny konkurencyjne.

LEKCYJ

gry na fortepianie
udziela M. DAŃCZAKOWA, absolwentka Konserwatorium Pol. Tow. Muz. we Lwowie z egzaminem państwowym muzycznym.

Zgłoszenia przyjmuje od dnia 10 września 1933 w godzinach od 11 do 13 i od 18 do 16 przy ulicy Unji Lubelskiej Nr. 6 1 piętro, mieszkanie 4

„PAPIERNIA“

POLECA: DUŻY WYBÓR

Kartki pocztowe **OBRAZÓW**
Papier listowy ręcznie malowanych

— | **OPRAWA OBRAZÓW** | —
■■■■■ PO CENACH BARDZO NISKICH. ■■■■■
WSZELKIE PRZYBORY SZKOLNE I KANCELARYJNE.

NĄWOZY SZTUCZNE

pod zasiewy jesienne, i na łąki oraz specjalny nawóz pod kwiaty

— **„VEGETAMON“** —

WĘGIEL

górnosląski i krajowy
ceny niższe

Słoje hermetyczne do konfitur i naczynia
W Składnicy Kótek Rolniczych w Rzeszowie

Praktyczny **KURS BUCHALTERJI**
Koedukacyjny
Opłata miesięczna 16 zł. Nauka rozpocznie się 12 września o godz. 7 wieczór. L. Buczyński, Krakowska 31

W cukierni J. Kocura można nabyć
zawsze świeże pierwszorzędne wyroby cukiernicze po cenach niskich. Codziennie koncert.

Administracje reacji przy-
mie emeryt. u-
rzednik Skarb. na dogodnych warunkach dla właścicieli.

Mieszkanie w centrum miasta, po-
kój z balkonem, nyża.
kuchnia i przedpokój na I p. również garaż
do wynajęcia.